

старац Јефрем Аризонски
О ГОРДОСТИ И СМИРЕЊУ

Будите опрезни у погледу својих помисли. Ваша пажња углавном мора бити усред-сређена на сабирање смирених (скрушеног) помисли. Смирење спасава човека и оно је главни циљ свих духовних стремљења. Ако хоћете да видите да ли сте духовно узнапредовали у монашком животу, преиспитајте саме себе: ако установите да у вама постоји смирење, онда је ваш напредак сразмеран смирењу које поседујете.

Међутим, уколико уместо бу-демо видели гордост и егоизам,

Онај који напредује у радости, напредује у свему. А онај који напредује у тугама, не напредује ни у чему. Зато вас молим, а особито младе људе – радујте се животу и радујте се једни другима. Како је могуће да неко не воли другог човјека, да не воли свјетлост, радост, овај свијет, биљке и своје растиње његово, све што живи и дише у њему? Како је могуће да се неко тако загледа у своју тугу, у злобу, у увреду која му је нанесена од стране другог човјека и да не види да су све туге људске као једна кап у океану Божијег милосрђа? Како је могуће да неко на увреду узвраћа увредом, на љутњу љутњом, кад се свакодневно молимо Ономе који све опрашта да нам опрости дугове наше као ми дужницима својим? Остајмо бестрасни у ономе што нам се до-гађа, то јесте у разним непријатностима од других људи, и не дозвољавајмо памћењу да убиљежи у ум нешто од тих жалосних догађања. Јер тако чини Бог, а ако му се нелажно и нелицемјерно молимо молитвом Оченаш, онда смо и ми позвани да чинимо исто. У противном, живот нам се може претворити у адско роптање.

Радост је највећа благодарност Богу.

старац Tagej

заједно с последицама које логички проистичу из њих, потребно је да јадикујемо, плачemo и жалимо због свог бедног стања, да би се Господ сажалио на нас.

Ослободимо се егоизма. Он одише неподношљивим злосмра-

дијем, и несрећан је онај ко га поседује као своје богатство. Такав човек никад неће наћи мир, не само због побуњености страсти које су се угнездиле у њему, него и због тога што му недостаје истинско смирење.

Душевни покой проистиче једино из смирења и кротости, и управо о томе нам говори Господ: Научите се од мене, јар сам ја кротак и смирен срцем, и наћи ћете покой душама својим(Мт. 11;29).

Није лако задобити смирење. То захтева много труда и

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРИГОДЛЯВНИ ПРИЗНИЦИ

ВОЗДВИЖЕЊЕ ЧАСНОГА КРСТА

Јн. 19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35 (зач. 60); 1Кор. 1:18-24 (зач. 125).

свети Теофан Зајтворник

РЕЧ НА ВОЗДВИЖЕЊЕ ЧАСНОГА КРСТА ГОСПОДЊЕГ

Јер је ријеч о крсту лудосћ онима који ћину, а сила Божија нама који се сјасавамо (1Кор. 1, 18).

У име Оца и Сина и Светога Духа!

Господ усадио ову благу мисао у срца стројитеља овога храма – да га посвете слави Крста Свога! Како је ово утешно за живе и спасоносно за оне који су већ отишли! Ка-ко много хране вере доноси ово спајање славе Воздвижења Часнога Крста са привременим пребивалиштем нашег пепела при одласку из овог живота! Уз све ово приподсећам на нашу веома познату икону вакрсења! Тамо се осликава Часни Крст, који је доњом страном спуштен у ад и попречним краком се одупире о земљу... Уз доњи део, који је спуштен у ад, успињу се наши праоци, адам и Ева.... а за њима и остали првеници, вучени десницом Господа, који стоји на горњем

крају. Мислим да вам је јасан смисао овог изображења! Ово означава да је Господ Својим Крстом разорио ад и отуда ослободио све који су се тамо налазили до његовог доласка.

То се и остварило, Крст Христов је постао лествица узласка из ада у рај онима који су живели пре Господа Исуса Христа... А шта он представља за нас? За нас је он лествица усхођења на небо, након разрешења душе од тела. Јер верујући у Христа више не силазе у ад.

Како треба да нам је утешно што они који су нам блиски, остављајући овај свет, у своме новом стању не бивају погођени несигурношћу пута, већ га налазе већ припремљеним и као је слатка увереност, да те утеше можда ни ми нећемо бити лишени.

На тај начин, хвала Господу, за све ово што је за нас устројио. За све оне који напуштају

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

овај свет, устројена је лествица усхођења на небо – Крст... Али у самој ствари по њој усходе само они који су привикли да ходе под крстом у овоме животу. Они пак, који у овом животу нису могли или нису хтели да ходе под крстом, како треба, неће имати никакве користи од тога што је за оне који напуштају овај свет припремљена лествица на небо. Они је или неће пронаћи или, пронашавши је, неће моћи да је искористе.

Након овога можете научити лекцију коју нам даје храм Воздвижења Часнога Крста на гробљу! Тешите се, како би се рекло, тиме што ће вам по одласку из тела бити припремљен усход на небо, али се истовремено и побрините да би се припремили навиком да усходите по њему и припремили благоразумним хођењем под крстом у овоме животу.

Да неће неко при овоме уздахнути у тузи: како то учинити? Где наћи крстове и како ићи под њиховом тежином? Не узнемирајте се! Господ је знао да нам без крстова нема спасења, зато је тако устројио наш живот, да ми сваког тренутка и са свих страна бивамо окружени крстовима. Нама је остало само једно... да прихватимо свој крст и да га понесемо како доликује... Ја ћу вам указати на то какви су то крстови и како их прихватити и носити.

Први крст је наш тегобни боравак овде на земљи, испуњен невољама, лишавањима,

нездовољствима, болестима и сваковрсним мукама. Ми смо створени за блаженство, али преступивши заповест, изгнани смо из раја и носимо епитимију привременог боравка у овој долини плача и туге... Од овог крста нико није ослобођен, али свако има могућност да га преобрati у исцелујући лек за себе или да њиме затрује свој живот. Да се ово не би дододило, ево шта је потребно... потребно је ово стање сматрати заслуженим и говорити Господу искрено: не заслужујем боље; затим укоревати себе да смо сами криви за све то и на kraju, добродушно поднети сваку невољу. Само тако ходећи, под овим крстом, задобићемо смелост и по изласку одавде усходити по Крсту на небо.

Други крст је целокупност наших слабости и неправилних осећања и расположења нашег срца. Бог је створио человека исправним, али послушавши савет змије, он је у себе унео семе зла, које је изопачило његову добру природу... није је уништило, него приљубивши се у њу, стоји пред њеним лицем, као саблазан и искушење. Нико није слободан ни од овога крста и коме није познато како он зна да буде немиран и тужан? Шта треба да чини онај ко хоће да овај крст окрене себи на корист? Нипошто се не препуштајте неправилном стремљенима срца, а онај ко и ненамерно подлегне, треба да се каје и да поново себе подиже у борбено расположење

против страсти. Свако одбијање страсних прохтева и свака победа над њима јесте корак под Крстом и припрема за посмртно ступање на усхођење по Крсту у рај.

Трећи крст, или образ крста јесте за нас неизбежан труд и терет и трпљење око испуњења наметнутих нам обавеза, које су са њим сједињене. Ни један човек није ослобођен обавеза. Њихово, пак, испуњавање неизбежно захтева напрегнутост сила и постојаност или, што је исто, труд и трпљење... На тај начин, трпљење у константном испуњавању наметнутих нам обавеза, са преовладавањем свих, са њима повезаних препрека, јесте крст а истовремено и то, како се може правилно искористити. Ако си отац или мајка – трпи испуњавајући обавезе оца или мајке... Ако си судија, трпи, испуњавајући дуг добросавесног судије (о недобросавесном немамо шта говорити – такав самога себе веша на крст за погибао). Ако си учитељ, води дела учитељства неуморно... Ако си купац – води послове око куповине како треба... Овако свако, испуњавајући обавезе свога места и званија, сусрешће се са трпљењем и трудом, или што је исто, са крстом, који ако га поднесе добродушно, стећи ће силу и за загробно слободно усхођење по Крсту на небо.

Има још и много других крстова: крст умртвљења сујете, крст распећа својевољности, крст одбацивања сваке утехе или, када се све сабере,

крст строгог живота у самоодрицању; и још, изнад свега – крст богопреданости, када од предавања себе вољи Божијој у човеку умире свака помисао о своме уделу у времену и вечности.

Ето колико има крстова!... и то још увек није све... Зашто их и све детаљно набрајати... Све што се њих тиче је кратко и састоји се у следећем:

Добродушно носећи удео који ти је дат у наслеђе и храбро се борећи са страстима и похотама, у трпљењу иди путем дела која те обавезују, усљавајући себе да достигнеш у безметежну облст одлучног предавања себе вољи Божијој.

Живећи овако, ван сваке сумње ћемо задобити силу и смелост за несметано узлажење по крсту на небо након изласка из овог живота! Господ нека нас све умудри да тако чинимо. И онај који ропће на своју судбину, који служи својим страстима, лењиви за исвршавање обавеза, каприциозни и сујетни човек, такође носи крстове, али не на своје спасење... Нека нас Господ избави од ове неразумности, у којој, чекајући да себе спасимо, губимо себе, не подозревајући казне непријатеља који нас на овај начин увлачи у своју мрежу и већ нас припрема на жртву себи – у другоме животу.

Амин.
1859.

